

Onderwerp: Alcoholpreventieplan minderjarigen

Ons kenmerk: 2025-050262

Nummer.

Elst, 4 november 2025

AAN DE RAAD

1. Voorstel

Het alcoholpreventieplan minderjarigen 2025 – 2029 gemeente Overbetuwe vast te stellen.

2. Inleiding

De gemeente is verplicht volgens de Alcoholwet om een preventieplan op te stellen. Het beperken van de beschikbaarheid van alcohol is één van de meest effectieve maatregelen om het alcoholgebruik en de daaraan gerelateerde schade terug te dringen¹. In de Alcoholwet zijn verschillende maatregelen opgenomen om de beschikbaarheid van alcohol te beperken: het instellen van de leeftijdsgrens van 18 jaar voor de verkoop van alcohol (inclusief wederverstrekking), het beperken van het aantal verkooppunten en het toezicht en handhaving op de Alcoholwet.

Het voorgestelde plan is een vervolg op het voorgaande plan en de bevindingen uit de evaluatie hiervan². Als gemeente zijn we verplicht om een preventie- en handhavingplan op te stellen.

3. Doel en beoogd effect

In het nieuwe meerjarenplan beogen we het alcoholgebruik bij minderjarigen in de gemeente Overbetuwe terug te dringen. Alcohol is extra schadelijk voor jongeren omdat hun hersenen nog in ontwikkeling zijn tot hun 25e jaar, wat kan leiden tot blijvende hersenschade, een verhoogd risico op verslaving op latere leeftijd, gedragsproblemen, en verminderde leerprestaties. Dit doen we door actieve strategieën in te zetten op vier belangrijke pijlers namelijk:

1. Voorlichting (educatie) en signalering;
2. Advies en ondersteuning;
3. Fysieke en sociale omgeving;
4. Regelgeving en handhaving.

Uit onderzoek blijkt dat een integrale aanpak op deze vier pijlers het meeste effect kan hebben³.

¹ Zie [Beschikbaarheid van alcohol en verantwoorde verstrekking - Expertisecentrum Alcohol](#)

² Zie [Preventie- en Handhavingplan Alcohol gemeente Overbetuwe 2021-2024](#) en [Eindevaluatie van het Preventie en handhavingplan Alcohol gemeente Overbetuwe 2021-2024](#)

³ Zie [Lokaal alcoholbeleid - Expertisecentrum Alcohol](#)

4. Argumenten

1.1 Met het voorliggende plan voldoen we aan de noodzaak om een actueel alcoholpreventieplan te hebben.

Vanuit de Alcoholwet zijn gemeenten verplicht een preventie- en handavingsplan alcohol te hebben⁴. Dit plan moet doelstellingen, preventieve acties (met name gericht op jongeren), handavingsmethoden en te behalen resultaten bevatten. Het huidige plan is afgelopen, met het voorliggende plan voldoen wij de komende jaren weer aan de wettelijke verplichting.

1.2 Het nieuwe plan sluit aan op de evaluatie.

De evaluatie van het afgelopen plan laat zien dat het alcoholgebruik onder jongeren ondanks onze inspanningen onverminderd om aandacht blijft vragen, dat het toezicht op verkoopkanalen soms tekortschiet en dat de samenwerking tussen boa's en betrokkenen in het jeugddomein als het gaat om preventie en handhaving verder kan worden versterkt.⁵ Dit nieuwe plan sluit hierop aan.

1.3 Dit plan sluit aan bij de Visie op Gezondheid 2024 – 2027 die op 1 oktober 2024 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Het alcoholpreventieplan is een verlengstuk van het gemeentelijk gezondheidsbeleid zoals bedoeld in de Wet publieke gezondheid⁶ en sluit aan bij de recent door de raad vastgestelde Visie op gezondheid⁷.

1.4 Dit plan is in samenwerking met de verschillende ketenpartners tot stand gekomen.

Zij hebben invloed gehad op de acties die in het plan zijn opgenomen en zij hebben zich gecommitteerd aan de inzet die van hen verwacht wordt. Het is dus een gedragen plan. Met deze ketenpartners wordt een stuurgroep gevormd die de uitvoering van het plan volgt en zorgt voor een jaarplan.

5. Kanttekeningen en risico's

1.1 Uitvoering van dit plan vraagt om doelgerichte communicatie met ondernemers en verenigingen.

Ondernemers en verenigingen wordt gevraagd meer aan bewustwording rondom alcoholgebruik onder jongeren en hier scherper op toe te zien. Ook zullen ouders vaker gewezen worden op hun verantwoordelijkheid hierin. Als gemeente zetten wij in op goede communicatie hierover, maar ook op toezicht en handhaving. Dit kan tot ongewenst effect hebben dat het alcoholgebruik onder jongeren zich aan het zicht zal onttrekken. Hier zal in de monitoring aandacht voor zijn.

⁴ Zie [Art. 43a](#) van de Alcoholwet

⁵ Zie [Eindevaluatie van het Preventie en handavingsplan Alcohol gemeente Overbetuwe 2021-2024](#)

⁶ Zie [artikel 13, tweede lid, van de Wet publieke gezondheid](#)

⁷ Zie [Beleidsnota Visie op Gezondheid; Voorkomen is beter dan genezen](#) op 1 oktober 2024 in de raad vastgesteld.

1.2 Uitvoering van dit plan vereist capaciteit voor toezicht en handhaving

Zonder handhaving bestaat er een risico op beperkte effectiviteit van het beleid. Er is nog niet aan te geven wat dit plan van de capaciteit van de handhaving zal vragen. Die beoordeling wordt meegenomen in het integraal handhavingsuitvoeringsprogramma. Daarin staat hoe wij toezicht en handhaving organiseren, prioriteren en uitvoeren.

6. Financiën

De betrokken partners worden bekostigd via de reguliere subsidies. De activiteiten uit dit plan worden reeds vanuit die subsidies gedekt. Ook de kosten voor inzet van eigen medewerkers van de gemeente zijn gedekt uit reguliere budgetten. Kosten die per jaar gemaakt moeten worden komen, net zoals in voorgaande jaren, uit het bestaande budget.

7. Duurzaamheid

Dit voorstel kent geen aspecten van duurzaamheid.

8. Vervolg

Planning

Na vaststelling van het alcohol- en preventieplan voor minderjarigen in de gemeente Overbetuwe 2025-2029 door de raad, worden de geformuleerde acties uitgevoerd en volgt het jaarplan 2026 in Q1 2026. Deze wordt vastgesteld door het college en gaat ter informatie naar de raad.

Communicatie

Het is van belang om inwoners, verenigingen en evenement organisaties, en horeca ondernemers goed te informeren over het nieuwe plan. Wat tevens een preventieve uitwerking kan hebben op dit onderwerp.

Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente

De gemeente is initiatiefnemer van dit plan en speelt een centrale rol in de uitvoering hiervan. Vanuit de gemeente zal de beleidsadviseur Preventief Jeugdbeleid als projectleider aangesteld worden die uitvoering geeft samen met de stuurgroep leden die in het plan zijn opgenomen. De gemeente stelt het plan bij aan de hand van tussentijds evaluaties en zal hiervoor data verzamelen om de effectiviteit te meten van dit plan. De gemeente zal uitvoering geven aan de wet- en regelgeving van de Alcoholwet.

Evaluatie

Tussenevaluaties (1x per jaar) worden uitgevoerd om de implementatie van activiteiten van dit jaarplan te beoordelen en eventuele uitdagingen of verbeterpunten te identificeren. De resultaten van de evaluatie worden gebruikt om het alcoholpreventieplan in de loop van de tijd aan te passen en te verfijnen. De bevindingen worden eenmaal per jaar gerapporteerd aan het college en ter informatie aan de gemeenteraad gezonden, tezamen met het jaarplan.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris de burgemeester

D.C. van Eeten

R.P. Hoytink-Roubos

9. Relevante stukken

1. Alcoholpreventieplan minderjarigen 2025-2029 gemeente Overbetuwe.
2. Concept raadsbesluit Alcohol-preventieplan minderjarigen (0-18 jaar) 2025 – 2029 gemeente Overbetuwe.

Portefeuillehouder: Chantal Teunissen

De behandelend ambtenaar is Wibo Scholtus/Roselinde van Nee. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen om 08:00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl